

ПОЕЗИЯ.

Двойна духовна дѣйностъ. Прозата, безъ да измѣня дѣйствителността, изучава прѣдметитѣ и дава знание за тѣхъ, а поезията, съ помощта на гения и таланта, създава, тъй да се каже, нови прѣдмети, породени въ въображението. Прозата изобразява дѣйствителността, както си е; поезията възъ основа на дѣйствителността създава нови прѣдмети. Цѣлата наша духовна дѣйностъ работи въ двѣ такива насоки. Кога тя е насочена да изучи, изслѣдва дѣйствителността, — тогава се явява *науката*. Науката не е нищо друго, Наука. освѣнъ отвлѣчена система на понятия, които се отнасятъ къмъ извѣстенъ кръгъ прѣдмети, чийто умственъ списъкъ вече съществува (вижъ Христоматия, т. I, статия на Павлова: «*Разлика между наукитѣ и искусствата*»). Кога духовната дѣйностъ произвежда нови прѣдмети, несъществуващи още форми, тогава се явява *искуството* въ най-широко значение Искус-
тво. на тая дума.

Занаятъ и художество. Прѣдмети на искуството сѫ всички нѣща, които човѣкъ произвежда, напр. обувки, облѣкло, сѣждове, здания, статуи, картини, музикални пиеси, поетични произведения и т. н. Едни отъ тия прѣдмети, напр. обувкитѣ, сѣждоветѣ, зданията и др. т. удовлетворяватъ материалнитѣ потребности на човѣка; тѣ, прѣди всичко, иматъ прѣдъ очи ползата, като оставятъ на страна хубостта, изяществото на прѣдмета. Тѣхниятъ производител трѣбва да има само навикъ, умѣние, сръчностъ; за тѣхното производство не се изисква нито особено развитъ умъ, нито нравствено развитие, нито пъкъ любовъ или нѣкакво душевно разположение. Производството на такива прѣдмети се нарича *занаятъ, искусство механично, техническо*. Другитѣ прѣдмети на искусствата, както напр. театри, статуи, картини, опери, романи, изобщо всички поетични произведения гонятъ, прѣди всичко, Заная-
тъ.